Keskusvaalilautakunta 16.11.2026

Espoon kaupunki Keskusvaalilautakunta

# Kokoustiedot

Aika 16.11.2026 klo 17:30 -
Paikka Maari (14), Virastopiha 2C, 1. krs
Lisätietoja

**Käsiteltävät asiat**


| Asian nro | Liitteen nro | Kokousasian otsikko | Sivu |
|---|---|---|---|
| 1 | | Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen | 2 |
| 2 | | Pöytäkirjan tarkastajien valinta | 3 |
| 3 | 1 | Ennakkoäänestyspaikat vuoden 2027 eduskuntavaaleissa (kh-asia) | 4 |
| 4 | 2 | Vaalipäivän äänestyspaikat vuoden 2027 eduskuntavaaleissa (kh-asia) | 9 |
| 5 | 3 | Espoon erityisinä ennakkoäänestyspaikkoina toimivat laitokset vuoden 2027 eduskuntavaaleissa (kh-asia) | 11 |


Espoo 10.11.2026

Pekka Reinikainen
puheenjohtaja

# 1
# Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

**Päätösehdotus** Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

**Selostus** Keskusvaalilautakunta oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 10.11.2026 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

## 2
## Pöytäkirjan tarkastajien valinta

**Päätösehdotus** Pöytäkirjan tarkastajaksi valitaan Riikka Keskitalo.

Keskusvaalilautakunta 16.11.2026

# 3
# Ennakkoäänestyspaikat vuoden 2027 eduskuntavaaleissa (kh-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Aaltonen Matti

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

**Päätösehdotus**

Esittelijä
Keskusvaalilautakunnan sihteeri Aaltonen Matti

Keskusvaalilautakunta ehdottaa, että

1. kaupunginhallitus määrää liitteen mukaisesti vuoden 2027 eduskuntavaalien yleiset ennakkoäänestyspaikat Espoossa,
2. kaupunginhallitus valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin tekemään tarvittavat sopimukset ennakkoäänestyspaikkojen käytöstä, sekä
3. kaupunginhallitus valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin tekemään teknisluonteisia korjauksia ennakkoäänestyspaikkoihin.

**Käsittely**

**Päätös**

**Selostus**

Päätösehdotuksessa esitetään, että vuoden 2027 eduskuntavaalien ennakkoäänestys Espoossa järjestetään kahdessatoista toimipaikassa.

Eduskuntavaalien vaalipäivä on 18.4.2027 ja ennakkoäänestys kotimaassa järjestetään 7.-13.4.2027.

**Yleisten ennakkoäänestyspaikkojen määrääminen**

Vaalilain (714/1998) 9 §:n mukaan yleisistä ennakkoäänestyspaikoista kunnassa määrää kunnanhallitus. Kukin kunta päättää siten itsenäisesti ja oman harkintansa mukaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa.

Oikeusministeriö on 16.9.2026 päivätyssä kirjeessä ilmoittanut, että kunnanhallituksen on tehtävä päätös kunnassa olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista siten, että äänestyspaikkojen tiedot on merkitty pohjatietojärjestelmään viimeistään perjantaina 29.1.2027.

Ennakkoäänestyspaikkoja määrättäessä tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

**Ennakkoäänestyspaikkoja oltava riittävästi**

Kunnan on huolehdittava siitä, että yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja on kunnassa riittävä määrä ja eri puolilla kuntaa/kaupunkia suhteessa kunnan äänioikeutettujen määrään, jotta ennakkoon äänestäminen olisi äänestäjille mahdollisimman vaivatonta ja vähän aikaa vievää.

Oikeusministeriö pitää ennakkoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen riittävää lukumäärää yhtenä keskeisenä tekijänä hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttamiselle.

**Missä ennakkoäänestyspaikan tulisi sijaita?**

Ennakkoäänestyspaikat on syytä sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Yksi hyvä tapa on sijoittaa ennakkoäänestyspaikkoja sinne, missä äänestäjien muutoinkin tiedetään liikkuvan. Ennakkoäänestyspaikan on myös oltava aatteellisilta ja taloudellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton, jotta mahdollisimman monet äänestäjät sinne mieluusti tulevat.

Viimeisimmissä vaaleissa hyviä kokemuksia on mm.
- kirjastoista,
- erilaisten liike- tai kauppakeskusten tiloista,
- Espoon kaupungin info-pisteistä

**Riittävästi tilaa ja vaalitoimitsijoita**

Ennakkoäänestystilan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti eli vaalisalaisuus, vaalivapaus ja vaalirauha turvaten (vaalilaki 56 § 2 mom.). Tilaan tulee voida sijoittaa tarpeellinen määrä äänestäjän henkilöllisyyden tarkastus- ja äänestyslipun antopisteitä, äänestyskoppeja sekä äänestyksen vastaanottopisteitä. Tilan tulee olla siten mitoitettu ja siten järjestetty, että ruuhkaa ja jonoja syntyy mahdollisimman vähän.

Usein ruuhkat syntyvät siitä, että ennakkoäänestyspaikka on sijoitettu sellaiseen tilaan, johon mahtuu liian vähän äänestyskoppeja ja äänestyksen vastaanottopisteitä ja/tai siitä, että ennakkoäänestyspaikassa on muista syistä liian vähän vaalitoimitsijoita nimenomaan äänestyksen vastaanottopisteissä.

Ennakkoäänestyksessä aikaa ei yleensä vie äänestäjän äänestyskopissa käynti, vaan sen jälkeinen vaalitoimitsijan kanssa asiointi (vaalitoimitsija leimaa äänestyslipun, lippu suljetaan vaalikuoreen, vaalikuori ja lähetekirje suljetaan lähetekuoreen sekä äänioikeusrekisteriin tehdään merkintä siitä, että äänestäjä on äänestänyt). Kuntien tuleekin huolehtia siitä, että vastaanottopisteitä on riittävästi. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että ennakkoäänestyspaikassa tulee olla riittävästi henkilöstöä ja että ennakkoäänestyspaikka sijoitetaan riittävän suureen tilaan, jotta äänestystoimitus sujuu äänestäjän kannalta mahdollisimman joutuisasti ja vaivattomasti.

**Vammaisten huomioon ottaminen**

Liikuntavammaisten ja muiden liikuntaesteisten ennakkoäänestämismahdollisuuksiin on kiinnitettävä huomiota. Mahdollisuuksien mukaan olisi esimerkiksi vammaisten käyttämille kulkuvälineille pyrittävä varaamaan pysäköintitilaa ennakkoäänestyspaikan välittömässä läheisyydessä ja järjestämään heidän avustamisensa äänestyspaikan ulko- ja sisäpuolella. Äänestyspaikalla mahdollisesti olevat kynnykset ja portaat on varustettava esimerkiksi sellaisella luiskalla, että sähkökäyttöistä pyörätuolia käyttävillä on esteetön pääsy äänestystilaan.

**Ennakkoäänestyspaikan aukiolopäivät ja -kellonajat**

Vaalilain 47 §:n mukaan kotimaan yleinen ennakkoäänestyspaikka on ennakkoäänestystä varten avoinna kaikkina ennakkoäänestyksen ajanjakson päivinä, jollei kunnanhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä. Erityinen syy järjestää ennakkoäänestys jossain paikassa vähempänä kuin seitsemänä päivänä voi olla lähinnä kunnan jonkin alueen vähäiseksi arvioitu äänestäjämäärä. Jokaisessa kunnassa tulisi kuitenkin olla vähintään yksi yleinen ennakkoäänestyspaikka, joka on avoinna kaikkina ennakkoäänestyspäivinä.

Vaalilain 48 §:n (28.6.2013/496) mukaan kunnanhallitus määrää myös ennakkoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat, kuitenkin niin, että ennakkoäänestyspaikka ei saa olla avoinna ennen klo 8:aa eikä klo 20:n jälkeen, eikä lauantaisin tai sunnuntaisin ennen klo 9:ää, eikä klo 18:n jälkeen.

**Ennakkoäänestysaktiivisuus aiemmissa vaaleissa**

Eduskuntavaaleissa 2023 ennakkoon äänesti 37,8 % (77 340) ja vaalipäivänä 39,8 (81 342) eli yhteensä 77,6 % (158 682). Äänioikeutettujen määrä oli 204 404.

Presidentinvaalissa 2024 ennakkoon äänesti ensimmäisessä vaalissa 42,9 % (88 823) ja vaalipäivänä 36,4 % (75 397) eli yhteensä 79,3 % (164 220). Toisessa vaalissa ennakkoon äänesti 46,8 % (96 845) ja vaalipäivänä 30,3

(62 820) eli yhteensä 77,1 % (159 665). Äänioikeutettujen määrä oli 207 142.

Europarlamenttivaaleissa 2024 ennakkoon äänesti 29,8 % (62 238) ja vaalipäivänä 23,4 % (48 986). Äänioikeutettujen määrä oli 209 163.

Aluevaaleissa 2025 ennakkoon äänesti 23,5 % (57 917) ja vaalipäivänä 30,0 % (73 975). Äänioikeutettujen määrä oli 246 233. Kuntavaaleissa 2025 ennakkoon äänesti 24,1 % (59 432) ja vaalipäivänä 30,5 % (75 010). Äänioikeutettujen määrä oli 246 233.

Äänioikeutetuista ja äänestäneistä on vähennetty ulkomailla asuvat suomalaiset.

**Ehdotetut ennakkoäänestyspaikat**

Ehdotuksena on, että kaupunki järjestää kaksitoista yleistä ennakkoäänestyspaikkaa. Kahdeksan ennakkoäänestyspaikkaa olisi kaupungin omia toimipaikkoja: Espoon kulttuurikeskus Tapiolassa, Espoonlahden Lippulaivan kirjasto, Kalajärven Ruskatalo, Leppävaaran ja Matinkylän asiointipisteet; Entressen kirjasto Espoon keskuksessa; Kauklahden kirjasto sekä Viherlaakson koulu ja lukio. Lisäksi ennakkoäänestyspaikkoina olisivat Harald Herlin -oppimiskeskus Otaniemessä, Olarin Prisma, Kauppakeskus Ainoa Tapiolassa sekä Soukan palvelukeskus.

Harald Herlin -oppimiskeskus veloittaa talon aukioloaikojen ulkopuolella henkilökuntakulun, joka on lauantaisin 60 euroa tunnilta ja sunnuntaisin 80 euroa tunnilta. Hintoihin lisätään arvonlisävero 25,5 %.

Ennakkoäänestyspaikkojen aukioloajoiksi ehdotetaan arkipäivien osalta pääsääntöisesti klo 9-20. Myös lyhyempiä aukioloaikoja on osassa paikkoja. Lauantaina ennakkoäänestys alkaisi pääsääntöisesti lauantaisin klo 10 ja päättyisi klo 16. Sunnuntaisin ennakkoäänestys toimitettaisiin klo 12-16 välisenä aikana.

Kauppakeskukset edellyttävät sopimuksen tekemistä ennakkoäänestyspaikoista. Prosessin sujuvoittamiseksi on järkevää valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteeri allekirjoittamaan kyseiset sopimukset. Vuokraa ennakkoäänestyspaikoista ei makseta.

**Päätöshistoria**

**Liitteet**

1 Espoon ennakkoäänestyspaikat vuoden 2027 eduskuntavaaleissa

Keskusvaalilautakunta 16.11.2026

**Oheismateriaali**

**Tiedoksi**

Keskusvaalilautakunta 16.11.2026

# 4
# Vaalipäivän äänestyspaikat vuoden 2027 eduskuntavaaleissa (kh-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Aaltonen Matti

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

**Päätösehdotus**

Esittelijä
Keskusvaalilautakunnan sihteeri Aaltonen Matti

Keskusvaalilautakunta ehdottaa, että kaupunginhallitus määrää liitteen mukaisesti vuoden 2027 eduskuntavaalien vaalipäivän äänestyspaikat.

**Käsittely**

**Päätös**

**Selostus**

Eduskuntavaalien vaalipäivä on 18.4.2027.

Valtuuston päätöksen 18.5.2026 § 73 mukaisesti Espoon kaupunki jakautuu 87 äänestysalueeseen.

Vaalilain 9 §:n 3 momentin mukaan jokaisella äänestysalueella on kaupunginhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Erityisistä syistä äänestyspaikka voidaan sijoittaa äänestysalueen tai kunnankin ulkopuolelle, jollei siitä aiheudu äänestäjille kohtuutonta haittaa.

Oikeusministeriön kirjeen 16.9.2026 mukaan vaalipäivän äänestyspaikat on merkittävä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmän viimeistään perjantaina 29.1.2027 klo 12.

Päätösehdotuksessa esitetyt äänestyspaikat ovat pääosin vakiintuneita ja äänestäjille tuttuja, mutta Espoon äänestysaluejaon muuttumisen myötä mukana on uusia äänestyspaikkoja ja joidenkin äänestysalueiden äänestyspaikka on muuttunut.

Keskusvaalilautakunta 16.11.2026

**Päätöshistoria**

**Liitteet**

2 Vaalipäivän äänestyspaikat vuoden 2027 eduskuntavaaleissa

**Oheismateriaali**

**Tiedoksi**

Keskusvaalilautakunta 16.11.2026

# 5
# Espoon erityisinä ennakkoäänestyspaikkoina toimivat laitokset vuoden 2027 eduskuntavaaleissa (kh-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Aaltonen Matti

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

**Päätösehdotus**

Esittelijä
Keskusvaalilautakunnan sihteeri Aaltonen Matti

Keskusvaalilautakunta ehdottaa, että kaupunginhallitus

1) määrää vuoden 2027 eduskuntavaalien erityisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi liitteessä mainitut laitokset ja velvoittaa vaalitoimikunnat I - VIII toimittamaan niissä laitosäänestyksen liitteen mukaisesti, sekä

2) oikeuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin tarvittaessa tekemään työnjaollisia muutoksia laitosäänestysten toimittamisessa vaalitoimikuntien kesken.

**Käsittely**

**Päätös**

**Selostus**

Vaalilain 9 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan erityisiä ennakkoäänestyspaikkoja ovat sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut, kunnanhallituksen päätöksellä määrätyt, sosiaalihuollon toimintayksiköt, rangaistuslaitokset sekä Puolustusvoimien varusmieskoulutusta antavien joukko-osastojen varuskunnat ja Rajavartiolaitoksen varusmieskoulutusta antavat yksiköt (laitos).

Lähtökohtaisesti Epoon osalta laitosäänestys on siis järjestettävä sekä sairaalassa että sellaisessa laitoksessa, jossa annetaan ympärivuorokautista hoitoa. Näiden lisäksi kunnanhallitus voi harkintansa mukaan päättää, että äänestys järjestetään muussakin kuin

ympärivuorokautista hoitoa antavassa laitoksessa. Päätös on tehtävä hyvissä ajoin ennen ennakkoäänestyksen alkamista.

Liitteenä olevaan listaan on laitosäänestyspaikoiksi valittu pääasiassa sellaiset laitokset, joissa lain mukaan on järjestettävä ennakkoäänestys.

Asiaa valmisteltaessa on oltu yhteydessä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueeseen, Lupa- ja valvontavirastoon sekä asianomaisiin laitoksiin. Laitosäänestyksen toimittavat vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen asettamat vaalitoimikunnat.

**Päätöshistoria**

**Liitteet**

3 Laitosäänestys eduskuntavaalit 2027

**Oheismateriaali**

**Tiedoksi**